

Tiedote

Tutkimus: Omaishoitajat hyötyisivät työnohjauksesta, lyhytterapiasta ja vertaistuesta voimavarojen tukena

Oulun yliopiston ”Että joku näkee mut – omaishoitajan hyvinvointi ja turvallisuus” - tutkimuksen mukaan omaishoitajat hyötyisivät säännöllisesti järjestettävästä ja tarjottavasta kehon hyvinvoinnin tukemisesta, kuten kotifysioterapiakäynneistä, sekä ammatillisesta työnohjauksesta. Tuki- ja liikuntaelinvaivoja **ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi** omaishoitajalla tulisi olla mahdollisuus säännölliseen liikunnan harrastamiseen sekä vuosittaisiin terveystarkastuksiin.

Suomessa on arvioitu vuonna 2014 olevan 350 000 pääasiallista omaisten auttajaa. Noin 60 000 heistä tekee ympärivuorokautisesti sitovaa ja vaativaa omaishoitotyötä. Sopimusomaishoitajia oli vuonna 2018 noin 47 500, joista erityislasten omaishoitajia oli noin 8 400.

Tutkimus paljasti fyysisen ja psyykkisen haittakuormituksen todellisuuden. Tuki- ja liikuntaelinvaivoista yleisimpiä ovat selkä- ja niskakivut. Tapaturmat ovat yleisiä ja niitä sattuu, kun väsymys saa kompastelemaan tai hoidettava aiheuttaa vammoja joko ymmärtämättömyyttään tai tunnekuohuissa. Omaishoitajat kokevat usein myös turvattomuuden tunnetta ja elämönhallinnan puutetta. Negatiiviset ajatukset ja yksinäisyys johtavat henkisen kapasiteetin jatkuvaan ylikuormittumiseen.

Tutkimuksessa arvioitiin myös omaishoidon vuosikustannuksia. Kaikkiaan sitovan hoidon tarpeessa olevien 60 000 omaishoidettavien vuosittaisten vaihtoehtoisten hoito- ja asumiskustannusten arvioitiin olevan 3,02 miljardia euroa. Toisaalta on arvioitu, että Suomessa on huomattavasti enemmän heikkokuntoisia apua tarvitsevia vanhuksia (140 000), joiden pääasiallinen avun lähde ovat omaiset ja läheiset. Näiden osalta vuosittaiset kustannussäätöt ovat 3,1 miljardin euron tasolla.

”Jos omaishoitoa ei olisi eikä sitä kehitettäisi millään tavalla, Suomen hyvinvointiyhteiskunta ei kestäisi sitä kuormaa, joka kohdistuisi laitoshoitotarpeeseen.”

KAKS – Kunnallisanalan kehittämissäätiö on rahoittanut tutkimushanketta. Julkaisu ilmestyy säätiön julkaisusarjassa.

Lisätietoja: Maria Lindholm, maria.lindholm@oulu.fi, p. 050 3505341
Marja Keväjäjärvi, marja-liisa.kevajarvi@oulu.fi, p. 040 4144646

Tiedotetta korjattu 6.11.2020 klo (08:37). Aiemmassa tiedotteessa kerrottiin virheellisesti alkuperäislähteestä poimituihin lähtöarvoihin viitaten omaishoidon vaihtoehtoisten hoito- ja asumismuotojen kustannuksista iäkkäiden omaishoidettavien osalta. Virhe on korjattu raportin kappaleissa 1.1 ja 3.3, taulukoissa 2 ja 5 sekä liitteessä 2. Raporttia on myös täydennetty päivitettyillä arvioilla omaishoidon kustannuksista kokonaisuutena sekä iäkkäiden omaishoidettavien osalta.